

Comentariul poeziei Luceafarul scrisa de Mihai Eminescu- a opta parte

Specii dintre cele mai diferite (legenda, meditatie, elegie, idila, pastel) isi dau mana intr-o sinteza desavarsita, superioara. Tudor Vianu vorbea despre "un joc de masti", in Luceafarul, in sensul ca poetul interpreteaza toate rolurile. Structura poemului este bipolară Planul universal-cosmic se interfereaza in permanenta cu cel uman-terestru. Totul este invaluit intr-o aura de basm, de poveste. Luceafarul este un poem oniric. Aproape toata actiunea se desfasoara in visul fetei de impaiat. In cele doua metamorfoze ale sale, Luceafarul apare intr-o prima ipostaza angelica iar in cealalta demonica Notiunile de demonism, titanism, geniu se contopesc si fuzioneaza Geniul este un Titan pe planul cunoasterii.

Poemul are un pronuntat caracter fantastic. Zborul Luceafarului spre Demiurg contine grandioase privelisti cosmogonice, prin care Eminescu se inscrie in randul poetilor cu cea mai mare vocatie uranica din literatura universala si ilustreaza categoria "departelui" (Edgar Papu: Poezia lui Eminescu). O interesanta analiza stilistica functionala realizeaza D. Caracostea, in studiul sau Arta versului la Eminescu (1938), privind poemul sub dublul raport arhitectural si muzical.

Sub raport arhitectural, dupa D. Caracostea, primele sapte strofe formeaza "pridvorul", iar calatoria Luceafarului spre Demiurg, "cupola" unui vast si impunator edificiu, amintind de constructia unei catedrale. Sub raport muzical, dupa acelasi D. Caracostea, primele sapte strofe constituie "uvertura", iar restul strofelor alcatuiesc "simfonia" propriu-zisa Dintre mijloacele stilistice, cele mai importante raman "alegoria" si "simbolul".

De fapt intregul poem poate fi definit ca o "alegorie simbolica". Luceafarul nu impresioneaza prin figurile de stil, care nu sunt prea numeroase. Eminescu le. utilizeaza cu destula parcimonie. Luceafarul este un poem de o "complexitate simpla", cum spune G. Calinescu, cu o expresie aparent paradoxala. Punctul-forse al poemului il reprezinta in plan formal, armonia inegalabila a versurilor, ceea ce critica a numit "armonia eminesciana".

Aceasta nu are echivalent si nici pereche, in lirica universala G. Calinescu identifica schema prozodica a Luceafarului in balada Lenore a lui Burger. Si tot G. Calinescu observa, in Luceafarul, o anumita "redundanta", retorica goala de care poemul se salveaza prin acordurile grave ale muzicii divine: "Nouazeci si patru de strofe fac desigur o tevarie prea complicata pentru ca seva sa circule peste tot cu aceeasi putere. Unitatea se infaptuieste muzical. Unele strofe tac, altele canta in acord cu flautele unei orgi. La sfarsit rasuna toate intr-un tipat coral" (Istoria literaturii romane de la origini pana in prezent).